

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Y. B.**, zastoupeného JUDr. Janem Langmeierem, advokátem se sídlem Na Bělidle 997/15, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2015, č. j. OAM-712/ZA-ZA05-P06-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2017, č. j. 4 Az 3/2016 - 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 12. 2015 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Podle městského soudu žalovaný nebyl povinen hodnotit výhradu svědomí jako důvod pro odpírání vojenské služby, neboť žalobce aspekt svědomí vůbec nezmínil, nevedl ani obavu před nucením páchat válečné zločiny nebo zločiny proti lidskosti. Z žádných podkladů nevyplývá důvodná domněnka, že by byl žalobce k takovým činům nucen. Hrozbou nasazení v armádě jako takovou se žalovaný zabýval dostatečně. V souvislosti s případným povoláním žalobce do vojenské služby soud neshledal ani hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, která leží mimo oblast zasaženou ozbrojeným konfliktem. Žalobce netvrdil, že by mu v rámci ozbrojeného konfliktu hrozilo svévolné násilí v důsledku jeho individuální situace.

[3] Ze spisu rovněž nevyplývá žádná konkrétní okolnost, která by svědčila o možném porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Žalobcova přítelkyně, i dcera s vnuky mohou žít s žalobcem na Ukrajině,

nebot' Zakarpatská oblast, z níž žalobce pochází, není ohrožena ozbrojeným konfliktem, případně mohou žalobce na Ukrajině navštěvovat. Městský soud zdůraznil, že žalobce mohl svůj pobyt v České republice legalizovat prostřednictvím obecného cizineckého práva.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností, z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel byl přesvědčen, že splňuje podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu, nebot' je příslušníkem určité sociální skupiny zahrnující brance s možným nasazením do oblasti ozbrojeného konfliktu. Městský soud dospěl k nesprávnému závěru, že se žalovaný nemusel otázkou výhrady svědomí zabývat, a v důsledku toho vůbec neprovedl přezkum zařazení stěžovatele do uvedené sociální skupiny. Při pohovoru v rámci správního řízení stěžovatel uvedl, že neví, za kterou stranu by měl bojovat, nechce bojovat za majetky a hádky, nerozumí důvodům konfliktu a nechápe, proč musí umírat lidé, s čímž nesouhlasí. Tím bezpochyby dostal povinnosti tvrzení, byť ve strohé formě. Jedná se přitom o důvody opřené o prvek svědomí. Právě situace, kdy žadatel odmítá plnit vojenskou službu z důvodu svého náboženského nebo jiného přesvědčení či svědomí, je výjimkou z obecného pravidla, podle kterého je branná povinnost legitimní státoobčanskou povinností. Stěžovatel jasně formuloval, že nechce zabíjet lidi, což zcela určitě představuje výhradu svědomí. V řízení před soudem pak důvod odmítání nástupu vojenské služby i právně kvalifikoval jako „výhradu svědomí“, soud měl proto rozhodnout podle skutkového stavu, který vyšel najevo v průběhu řízení.

[6] Dále stěžovatel vytkl žalovanému, že se nevypořádal s námitkami týkajícími se zásahu do rodinného života stěžovatele. Ani městský soud tuto vadu nenapravitel a pouze neurčitě uvedl, že ze spisu nevyplývá žádná okolnost, která by svědčila o možném porušení čl. 8 Úmluvy. Veškerý rodinný život stěžovatele je soustředěn na území ČR, stěžovatel zde pobývá více než 10 let, jeho životní partnerka je česká občanka a dceři byla v ČR udělena doplňková ochrana. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek městského soudu jsou proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud se navíc dopustil nesprávného právního posouzení tvrzením, že stěžovatel měl k legalizaci pobytu využít jiných právních prostředků.

[7] Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná, nebot' se jedná o jeho první žádost a jeho hlavní azylově relevantní důvod (příslušnost k určité sociální skupině), nebyla žalovaným ani městským soudem vůbec hodnocena. V případě odmítnutí kasační stížnosti k takovému přezkumu již nedojde. Možnost udělení mezinárodní ochrany pro odmítání nástupu do armády z důvodu svědomí je přitom v právním řádu etablovaná.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[10] S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele, ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu či rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů. K podmínkám, které je třeba kumulativně splnit pro udělení mezinárodní ochrany, se soud již podrobně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62. Okolnosti, za nichž by sankce plynoucí z odpírání vojenské služby mohly být kvalifikovány jako pronásledování, vymezil Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 26. 2. 2015, *Shepherd*, C-472/13. Také Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval případy odmítání nástupu vojenské služby. Podmínkám, za nichž by brance bylo možno kvalifikovat jako určitou sociální skupinu se věnoval v rozsudku ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, č. 2406/2011 Sb. NSS. Opakovaně řešil také případy odmítání nástupu vojenské služby, a to přímo ve vztahu k současné situaci na Ukrajině, výjimečné okolnosti vymezené výše citovanou judikaturou však neshledal (z četných rozhodnutí lze zmínit např. usnesení ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1 Azs 297/2017 - 22, ze dne 15. 6. 2017, č. j. 1 Azs 169/2017 - 25, ze dne 21. 4. 2016, č. j. 4 Azs 52/2016 - 33, nebo ze dne 9. 3. 2016, č. j. 6 Azs 23/2016 - 48). Z tvrzení stěžovatele a obsahu spisu nevyplývaly žádné skutkové okolnosti, které by vyžadovaly odlišné posouzení žádosti stěžovatele.

[11] Nejvyšší správní soud se také opakovaně vyjádřil k výjimečným okolnostem, za nichž by bylo možné shledat, že již pouhé vycestování cizince z území by mohlo porušit jeho právo na ochranu soukromého a rodinného života, a porušit tak § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy (např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, či ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v posuzované věci dány. V této souvislosti soud připomíná, že potřeba další legalizace pobytu cizince není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44). Poskytnutí mezinárodní ochrany je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu, které jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[12] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje na námitky stěžovatele dostatečnou odpověď.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[14] Závěrem soud doplňuje, že nevyhověl žádosti stěžovatele o poskytnutí lhůty pro doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 2. 2018, kterou soudu zaslal JUDr. Langmeier s tím, že převzal zastoupení stěžovatele na základě plné moci, kterou mu stěžovatel udělil dne 13. 2. 2018. Stěžovatel podal původní kasační stížnost prostřednictvím advokáta Mgr. Bc. Filipa Schmidta, LL.M., který mu byl ustanoven usnesením městského soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 Az 3/2016 - 28. Vzhledem k tomu, že tato stížnost byla „blanketní“, soud vyzval stěžovatele k odstranění vad podle § 106 odst. 3 s. ř. s. ve lhůtě 1 měsíce (usnesení ze dne 23. 11. 2017, č. j. 1 Azs 406/2017 - 9, doručené zástupci stěžovatele dne 27. 11. 2017). Stěžovatel doplnil kasační stížnost poslední den lhůty dne 27. 12. 2017. Změnou právního zastoupení se však neotevřela nová (další) lhůta pro doplňování důvodů kasační stížnosti.

[15] Soudní řád správní umožňuje, aby stěžovatel podal v základní dvoutýdenní lhůtě pouze blanketní kasační stížnost, tedy kasační stížnost neobsahující kasační body. V takovém případě sice stěžovatel získá na základě výzvy soudu dodatečný prostor jednoho měsíce pro doplnění konkrétních skutkových a právních tvrzení, ale zároveň ztrácí možnost rozšiřovat důvody kasační stížnosti po celou dobu řízení. Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. jednoznačně stanoví, že byl-li stěžovatel vyzván k doplnění kasační stížnosti, „[j]en v této lhůtě může [...] rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody“. Předmětné ustanovení tedy zavádí koncentraci řízení v případech, kdy stěžovatel nepodal v základní dvoutýdenní lhůtě bezvadnou kasační stížnost a byl k jejímu doplnění vyzván soudem. Tuto zásadu potvrdil i Ústavní soud v nález ze dne 10. 8. 2006, sp. zn. I. ÚS 138/06.

[16] Lhůta pro dodatečné doplnění kasační stížnosti stanovená v § 106 odst. 3 s. ř. s. je lhůtou zákonnou a objektivní a může být prodloužena pouze na základě včasné žádosti stěžovatele. Takovou žádost stěžovatel nepodal. O prodloužení lhůty požádal až dne 13. 2. 2018, tedy měsíc a půl po uplynutí lhůty stanovené v § 106 odst. 3 s. ř. s. Takovou žádost nelze považovat za včasnou ve smyslu citovaného ustanovení.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Doplnění kasační stížnosti ze dne 27. 12. 2017 učinil ustanovený zástupce advokát Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Výše odměny činí celkem 3.400 Kč. Tuto částku soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát z odměny za zastupování jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 4.114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. února 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu